



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΓΝΩΜΗ
Γ 8 ΕΑΔΗΣΥ/2024

(άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γγ' του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 4912/2022)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ

της παρ. 5 του άρθρου 353 του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 του ν. 4912/2022

Στην Αθήνα σήμερα, 19 Αυγούστου 2024, ημέρα Δευτέρα και ώρα 10:30 π.μ., στα επί της οδού Δώρου αρ. 7-9 γραφεία της, όπου και η έδρα της, συνήλθε σε συνεδρίαση η ως άνω ΕΠΙΤΡΟΠΗ της ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ (εφεξής και «Αρχή» ή «ΕΑΔΗΣΥ»), μετά από σχετική πρόσκληση της Προέδρου, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα Μέλη.

Τα προσκληθέντα Μέλη παρέστησαν κατά τη συνεδρίαση, ως εξής:

Σύμβουλοι : Ευαγγελία Κουτούπα, **Προεδρεύουσα Σύμβουλος**, (μέσω τηλεδιάσκεψης),
Δημήτριος Χανής, (μέσω τηλεδιάσκεψης).

Μέλη : Χρυσάνθη Ζαράρη, (μέσω τηλεδιάσκεψης),
Βασιλική Σκαρτσούνη, (μέσω τηλεδιάσκεψης),
Δημήτριος Σταθακόπουλος, (μέσω τηλεδιάσκεψης),
Νικολέτα Κοττά, (μέσω τηλεδιάσκεψης).

Η Πρόεδρος της Αρχής, Ανδρονίκη Θεοδοκάτου, απουσίασε αιτιολογημένα.

Γραμματέας: Αθηνά Σοφινίδου, ΠΕ Διοικητικού Οικονομικού.

Εισηγήτρια: Αθανασία Τσιτλακίδου, Πολιτικός Μηχανικός, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ.

Κατά τη διάρκεια της Συνεδρίασης παρέστησαν μέσω τηλεδιάσκεψης, η Εισηγήτρια και η Προϊσταμένη του Τμήματος Τμήματος Γνωμοδοτήσεων της Αρχής, Μαρία Χριστίνα Καξιρή, οι οποίες αποχώρησαν πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας των μελών και τη λήψη απόφασης.

Θέμα: «Αίτημα για διατύπωση σύμφωνης γνώμης της Αρχής, σύμφωνα με το άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γγ' του ν.4412/2016, όπως ισχύει, επί σχεδίου απόφασης του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, με θέμα «Έγκριση του νέου κανονισμού μελετών φωτισμού υπαίθριων οδικών έργων και σηράγγων με υποχρεωτική εφαρμογή σε όλα τα Δημόσια Έργα και Μελέτες».

Με το αρ. πρωτ. 160783/22.07/2024 έγγραφο του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών (αρ. πρωτ. εισερχ. Αρχής 7577/23.07.2024), διαβιβάσθηκε στην Αρχή σχέδιο Απόφασης του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών με θέμα «Έγκριση του νέου κανονισμού μελετών φωτισμού υπαίθριων οδικών έργων και σηράγγων με υποχρεωτική εφαρμογή σε όλα τα Δημόσια Έργα και Μελέτες». Με το ως άνω έγγραφο ζητείται η σύμφωνη γνώμη της Αρχής επί του υποβληθέντος σχεδίου Υπουργικής Απόφασης, κατ' εφαρμογή των οριζόμενων στο άρθρο 347, παρ. 2, περ. γ' υποπερ. γγ' του ν. 4412/2016, όπως ισχύει.

I. Το υπό εξέταση σχέδιο Υπουργικής Απόφασης

Το υποβληθέν στην Αρχή σχέδιο Απόφασης του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, έχει ως κάτωθι:

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΘΕΜΑ: Έγκριση του νέου κανονισμού μελετών φωτισμού υπαίθριων οδικών έργων και σηράγγων με υποχρεωτική εφαρμογή σε όλα τα Δημόσια Έργα και Μελέτες.

Σύμφωνα με τις διατάξεις :

1. Του ν. 4270/2014 (Α' 143) «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) – δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει,
2. Του ν. 4412/2016 (Α' 147) «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)»,
3. Του ν. 4622/2019 (Α' 133) «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης»,
4. Του ν. 4727/2020 (Α' 184) «Ψηφιακή Διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024) - Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972) και άλλες διατάξεις»,
5. Του ν. 4782/2021 (Α' 36) «Εκσυγχρονισμός, απλοποίηση και αναμόρφωση του ρυθμιστικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων, ειδικότερες ρυθμίσεις προμηθειών στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας και άλλες διατάξεις για την ανάπτυξη, τις υποδομές και την υγεία»,
6. Του π.δ. 70/2015 (Α' 114) περί της ανασύστασης του Υπουργείου Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων,

7. Του π.δ. 123/2016 (Α' 208) περί της Μετονομασίας του Υπουργείου Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων σε Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών,
8. Του π.δ. 123/2017 (Α' 151) για τον «Οργανισμό του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών» και ειδικότερα του άρθρου 43 περί διαρθρώσεων και αρμοδιοτήτων της Διεύθυνσης Ποιότητας και Τυποποίησης της Γενικής Διεύθυνσης Προδιαγραφών, Μητρώων και Απαλλοτριώσεων της Γενικής Γραμματείας Υποδομών,
9. Του π.δ. 84/2019 (Α' 123) «Σύσταση και κατάργηση Γενικών Γραμματειών και Ειδικών Γραμματειών/Ενιαίων Διοικητικών Τομέων Υπουργείων»,
10. Του π.δ. 79/2023 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α'131).
11. Της με αρ. πρωτ. Δ16α/04/773/29-11-1990 (Β' 746) Κοινής Απόφασης Υπουργού Προεδρίας και Αναπληρωτή Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. «Περί εξαιρέσεως διοικητικών πράξεων ή εγγράφων από τον κανόνα των τριών υπογραφών»,
12. Της με αρ. πρωτ. οικ. 509/11/03-01-2017 (Β' 61) Κοινής Απόφασης του Αν. Υπουργού Οικονομικών και της Υπουργού Διοικητικής Ανασυγκρότησης «Αναδιοργάνωση της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 58 του Ν.4438/2016 (Α' 220)»,
13. Της με αρ. πρωτ. 155/8-7-2023 (Β' 4410) Απόφασης ανάθεσης αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Υποδομών και Μεταφορών, Νικόλαο Ταχιάο,
14. Της με αρ. πρωτ. 167/20-07-2023 (ΥΟΔΔ' 714) Απόφασης ανάθεσης καθηκόντων Γενικού Γραμματέα Υποδομών στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών στον Κωνσταντίνο Μαγουλά,
15. Της με αρ. πρωτ. 230365/25-7-2023 (Β' 4707) Απόφασης του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών «Ορισμός αποφαινόμενου οργάνου και διατάκτη σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 13 και τις παρ. 2 και 3 του άρθρου 37 του ν.4622/2019 (Α' 133)».

Και αφού λάβαμε υπόψη:

1. Την αρ. πρωτ. οικ. 45146/4-6-2019 (ΑΔΑ: 9ΘΔ6465ΧΘΞ-8ΗΟ) απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών με την οποία συστάθηκε και συγκροτήθηκε Επιτροπή, για τη σύνταξη του νέου Κανονισμού μελετών φωτισμού υπαίθριων οδικών έργων και σηράγγων,
2. Το με αρ. πρωτ. 381318/1-12-2022 έγγραφο της Γενικής Γραμματέως Υποδομών με το οποίο τέθηκε σε δίμηνη δημόσια κρίση το σχέδιο του νέου κανονισμού μελετών φωτισμού υπαίθριων οδικών έργων και σηράγγων στο δικτυακό τόπο της Γενικής Γραμματείας Υποδομών,
3. Την αρ. πρωτ. 178536/2-6-2023 (ΑΔΑ: ΨΦΜΦ465ΧΘΞ-89Λ) Απόφαση της Γενικής Γραμματέως Υποδομών με την οποία συγκροτήθηκε Ομάδα Εργασίας για την εξέταση των παρατηρήσεων ή προτάσεων τροποποίησης που υποβλήθηκαν μετά τη δημόσια διαβούλευση και την τυχόν ενσωμάτωσή τους στο σχέδιο του νέου κανονισμού μελετών φωτισμού υπαίθριων οδικών έργων και σηράγγων,
4. Το από 21/11/2023 Πρακτικό (αρ. πρωτ. 351591/21/11/2023) της Ομάδας Εργασίας με συνημμένα: (α) τα έντυπα σχολιασμού των ενδιαφερομένων μερών με τις απαντήσεις και τα σχόλια της Ομάδας Εργασίας (β) το αναθεωρημένο μετά τις αλλαγές νέο σχέδιο του κανονισμού,
5. Το γεγονός ότι δεν υπήρξαν παρατηρήσεις των Κρατών Μελών και της Επιτροπής επί του σχεδίου του νέου Κανονισμού μελετών φωτισμού υπαίθριων οδικών έργων και σηράγγων σύμφωνα με τη διαδικασία γνωστοποίησης που προβλέπεται από την

Οδηγία (ΕΕ) 2015/1535 όπως ενσωματώθηκε στο ελληνικό δίκαιο με το π.δ. 81/2018 (Α' 151),

6. Την Έκφραση Τεχνικής Γνώμης (πράξη αρ. 1 της 11ης συνεδρίασης 20-06-2024) του Συμβουλίου Δημοσίων Έργων –Τμήμα Μελετών,
7. Τη με αρ. ΕΑΔΗΣΥ/2023 (άρθρου 347, παρ. 2 περ. γ (γγ) του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 4912/2022) ομόφωνη σύμφωνη Γνώμη της Ενιαίας Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων,
8. Το γεγονός ότι από την παρούσα απόφαση δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

Και επειδή:

1. Υπάρχει ανάγκη άμεσης εκπόνησης ενός Κανονισμού για τη σύνταξη μελετών φωτισμού υπαίθριων οδικών έργων και σηράγγων,
2. Ο Κανονισμός θα είναι υποχρεωτικής εφαρμογής για όλες τις μελέτες φωτισμού των νέων έργων οδοποιίας και σηράγγων, καθώς και για την αναβάθμιση των εγκαταστάσεων φωτισμού σε υφιστάμενες υποδομές σηράγγων και υπαίθριων οδικών έργων.

Α Π Ο Φ Α Σ Ι Ζ Ο Υ Μ Ε

1. Εγκρίνουμε, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 8, του άρθρου 54, του Ν.4412/2016 όπως έχουν διατηρηθεί και ισχύουν στο άρθρο 17 του Ν. 4782/21, τον νέο κανονισμό μελετών φωτισμού υπαίθριων οδικών έργων και σηράγγων με υποχρεωτική εφαρμογή σε όλα τα Δημόσια Έργα και Μελέτες. Τα πλήρες κείμενο του κανονισμού, στο Παράρτημα Α, αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας απόφασης.
2. Ο εγκρινόμενος νέος κανονισμός μελετών φωτισμού υπαίθριων οδικών έργων και σηράγγων εφαρμόζεται υποχρεωτικά, με την έναρξη ισχύος της παρούσας.
3. Ρήτρα σχετικά με το «ισοδύναμο»: Ισχύουν τα αναφερόμενα στο άρθρο 54, του Ν. 4412/2016 όπως έχουν διατηρηθεί και ισχύουν στο άρθρο 17 του Ν. 4782/21.
4. Ρήτρα σχετικά με την ενιαία αγορά: Τα εμπορεύματα που διατίθενται νόμιμα στο εμπόριο σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή στην Τουρκία, ή που κατάγονται και διατίθενται νόμιμα στα συμβαλλόμενα μέρη της συμφωνίας ΕΟΧ τεκμαίρεται ότι συμμορφώνονται με τους κανόνες αυτούς. Η εφαρμογή των κανόνων αυτών υπόκειται στον κανονισμό (ΕΕ) 2019/515, της 19ης Μαρτίου 2019, σχετικά με την αμοιβαία αναγνώριση των εμπορευμάτων που κυκλοφορούν νόμιμα στην αγορά άλλου κράτους
5. Η ισχύς της παρούσας απόφασης αρχίζει μετά την παρέλευση τριών (3) μηνών από την δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευτεί στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α:

Στο παράρτημα αυτό περιλαμβάνεται το Τεχνικό Κείμενο του Κανονισμού

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ
ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ**

II. Αρμοδιότητα Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ.

Σύμφωνα με το άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γγ' του ν.4412/2016, όπως ισχύει, ορίζεται ότι:

“2. Ειδικότερα, η Αρχή έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες: [...]

γ) Γνωμοδοτεί για τη νομιμότητα κάθε διάταξης σχεδίου νόμου ή κανονιστικής πράξης που αφορά στις δημόσιες συμβάσεις. Τα αρμόδια όργανα οφείλουν να λαμβάνουν υπόψη τη γνώμη της Αρχής. Ειδικότερα:

[...]

γγ) Οι λοιπές κανονιστικές πράξεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση νόμου, εξαιρουμένων των προκηρύξεων, καθώς και οι κανονισμοί άλλων δημοσίων οργάνων και αναθετουσών αρχών, συμπεριλαμβανομένων των κανονισμών εσωτερικής λειτουργίας των κατά περίπτωση αρμόδιων ελεγκτικών διοικητικών οργάνων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, κατά το μέρος που οι εν λόγω πράξεις και κανονισμοί ρυθμίζουν θέματα δημοσίων συμβάσεων, εκδίδονται μετά από σύμφωνη γνώμη της Αρχής. Η γνωμοδοτική αρμοδιότητα της παρούσας υποπερίπτωσης ασκείται μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την περιέλευση των ανωτέρω σχεδίων διατάξεων στην Αρχή, με μέριμνα του οικείου οργάνου. Μετά την άπρακτη παρέλευση της ως άνω προθεσμίας οι σχετικές πράξεις μπορούν να εκδοθούν και χωρίς τη γνώμη της Αρχής.

Επομένως, λαμβάνοντας υπόψη αφενός ότι το υποβληθέν σχέδιο Υπουργικής Απόφασης, ως παρατίθεται ανωτέρω υπό Ι, αποτελεί κανονιστική πράξη, εκδιδόμενη κατ' εξουσιοδότηση νόμου και ειδικότερα της διάταξης της παρ. 8 του άρθρου 54 του ν.4412/2016, και αφετέρου ότι περιλαμβάνει ρυθμίσεις που άπτονται των δημοσίων συμβάσεων, προκύπτει ότι εμπίπτει στην αρμοδιότητα της Αρχής για παροχή σύμφωνης γνώμης, σύμφωνα με το άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γγ' του ν.4412/2016.

III. Συναφείς διατάξεις

1. Ο ν. 4412/16 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών» (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)¹ και ιδίως τα άρθρα 2, 53¹, 54², 56, 82, 282.

¹ «6.Ειδικά για τις δημόσιες συμβάσεις έργων, μελετών και παροχής τεχνικών υπηρεσιών, λοιπά πρότυπα τεχνικού περιεχομένου των περ. κδ' και κε' της παρ. 2, με δεσμευτική ή μη ισχύ, καθώς και σχετικές εγκύκλιοι εκδίδονται με απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών.»

² «3. Οι τεχνικές προδιαγραφές διατυπώνονται με έναν από τους κατωτέρω τρόπους:

α) ως επιδόσεις ή λειτουργικές απαιτήσεις, συμπεριλαμβανομένων των περιβαλλοντικών χαρακτηριστικών, υπό την προϋπόθεση ότι οι παράμετροι είναι επαρκώς προσδιορισμένες ώστε να επιτρέπουν στους προσφέροντες να προσδιορίζουν το αντικείμενο της σύμβασης και στις αναθέτουσες αρχές να αναθέτουν τη σύμβαση,

β) με παραπομπή σε τεχνικές προδιαγραφές και, με σειρά προτεραιότητας, σε εθνικά πρότυπα που αποτελούν μεταφορά ευρωπαϊκών πρότυπων, σε ευρωπαϊκές τεχνικές εγκρίσεις, σε κοινές τεχνικές προδιαγραφές, σε διεθνή πρότυπα, σε άλλα τεχνικά συστήματα αναφοράς που έχουν θεσπιστεί από ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης ή -όταν αυτά δεν υπάρχουν- σε εθνικά πρότυπα, σε εθνικές τεχνικές εγκρίσεις ή σε εθνικές τεχνικές προδιαγραφές στον τομέα του σχεδιασμού, του υπολογισμού και της εκτέλεσης των έργων και της χρησιμοποίησης των αγαθών, κάθε παραπομπή συνοδεύεται από τον όρο ή «ισοδύναμο»,

γ) ως επιδόσεις ή λειτουργικές απαιτήσεις κατά τα οριζόμενα στην περίπτωση α', με παραπομπή, ως τεκμήριο συμβατότητας προς τις εν λόγω επιδόσεις ή λειτουργικές απαιτήσεις, στις τεχνικές προδιαγραφές που αναφέρονται στην περίπτωση β',

2. Το Π.Δ.81/2018 (ΦΕΚ Α' 151/21.08.2018) Ενσωμάτωση στο ελληνικό δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/1535 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 9ης Σεπτεμβρίου 2015 (ΕΕ L 241 της 17.9.2015, σ.1) «για την καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προδιαγραφών και των κανόνων σχετικά με τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών (κωδικοποιημένο κείμενο)» και άλλες διατάξεις και πιο συγκεκριμένα, τα άρθρα 2³, 6⁴ και 7⁵ αυτού.

δ) με παραπομπή στις τεχνικές προδιαγραφές που αναφέρονται στην περίπτωση β' για ορισμένα χαρακτηριστικά και με παραπομπή στις επιδόσεις ή στις λειτουργικές απαιτήσεις που αναφέρονται στην περίπτωση α' για ορισμένα άλλα χαρακτηριστικά.

4. Οι τεχνικές προδιαγραφές, εκτός εάν δικαιολογείται από το αντικείμενο της σύμβασης, δεν περιέχουν μνεία συγκεκριμένης κατασκευής ή προέλευσης ή ιδιαίτερης μεθόδου κατασκευής που να χαρακτηρίζει τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που παρέχονται από έναν συγκεκριμένο οικονομικό φορέα ούτε εμπορικού σήματος, διπλώματος ευρεσιτεχνίας, τύπων ή συγκεκριμένης καταγωγής ή παραγωγής που θα είχε ως αποτέλεσμα να ευνοούνται ή να αποκλείονται ορισμένες επιχειρήσεις ή ορισμένα προϊόντα. Η εν λόγω μνεία επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, όταν δεν είναι δυνατόν να γίνει επαρκώς προσδιορισμένη και κατανοητή περιγραφή του αντικειμένου της σύμβασης κατ' εφαρμογή της παρ. 3. Η εν λόγω μνεία συνοδεύεται από τον όρο «ή ισοδύναμο».

5. Όταν η αναθέτουσα αρχή χρησιμοποιεί τη δυνατότητα παραπομπής στις τεχνικές προδιαγραφές που αναφέρονται στην περίπτωση β' της παρ. 3, δεν απορρίπτει προσφορά με την αιτιολογία ότι τα προσφερόμενα έργα, αγαθά ή οι υπηρεσίες δεν πληρούν τις τεχνικές προδιαγραφές στις οποίες έχει παραπέμψει, εφόσον ο προσφέρων αποδεικνύει στην προσφορά του, με κάθε ενδεδειγμένο μέσο, συμπεριλαμβανομένων των αποδεικτικών μέσων που αναφέρονται στο άρθρο 56, ότι οι λύσεις που προτείνει πληρούν κατά ισοδύναμο τρόπο τις απαιτήσεις που καθορίζονται από τις τεχνικές προδιαγραφές.

6. Όταν η αναθέτουσα αρχή χρησιμοποιεί τη δυνατότητα που αναφέρεται στην περίπτωση α' της παρ. 3 για τη διατύπωση των τεχνικών προδιαγραφών με αναφορά στις επιδόσεις ή στις λειτουργικές απαιτήσεις, δεν απορρίπτει προσφορά έργων, αγαθών ή υπηρεσιών που πληρούν ένα εθνικό πρότυπο το οποίο αποτελεί μεταφορά ευρωπαϊκού προτύπου, μία ευρωπαϊκή τεχνική έγκριση, μία κοινή τεχνική προδιαγραφή, ένα διεθνές πρότυπο ή ένα τεχνικό πλαίσιο αναφοράς που έχει εκπονηθεί από έναν ευρωπαϊκό οργανισμό τυποποίησης, εφόσον οι εν λόγω προδιαγραφές καλύπτουν τις επιδόσεις ή τις λειτουργικές απαιτήσεις που ορίζει.

Ο προσφέρων αποδεικνύει στην προσφορά του, με κάθε ενδεδειγμένο μέσο, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που αναφέρονται στο άρθρο 56, ότι το έργο, η αγαθό ή η υπηρεσία που πληροί το πρότυπο ανταποκρίνεται στις επιδόσεις ή στις λειτουργικές απαιτήσεις τις οποίες έχει ορίσει η αναθέτουσα αρχή.

7. Οι τεχνικές προδιαγραφές καθορίζονται και εγκρίνονται πριν την έναρξη της διαδικασίας σύναψης της σύμβασης κατά το άρθρο 61.

8. Ειδικά για τις συμβάσεις έργων, με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων μπορούν να εγκρίνονται προδιαγραφές και κανονισμοί που αναφέρονται στον τρόπο κατασκευής των έργων και στην ποιότητα, στον τρόπο σύνθεσης και επεξεργασίας, στη χρήση και στον έλεγχο των υλικών κατασκευής των έργων. Με την απόφαση αυτή μπορεί να ορίζεται αν οι θεσπιζόμενες προδιαγραφές είναι υποχρεωτικές σε κάθε περίπτωση ή ισχύουν προαιρετικά ή ισχύουν ως ελάχιστα όρια.[...]»

³ Άρθρο 2 (Άρθρο 1 της Οδηγίας 2015/1535/ΕΕ)

«1. Κατά την έννοια του παρόντος π.δ. νοείται ως: [...]

στ) «τεχνικός κανόνας/κανονισμός»: τεχνική προδιαγραφή ή άλλη απαίτηση ή κανόνας σχετικά με τις υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των οικείων διοικητικών διατάξεων των οποίων η τήρηση είναι υποχρεωτική από το νόμο ή την πρακτική (de jure ή de facto), για την εμπορία, την παροχή υπηρεσιών, την εγκατάσταση ενός φορέα παροχής υπηρεσιών ή τη χρήση σε κράτος μέλος ή σε σημαντικό τμήμα του κράτους αυτού, όπως επίσης, με την επιφύλαξη των οριζόμενων στο άρθρο 8, οι νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις των κρατών μελών που απαγορεύουν την κατασκευή, εισαγωγή, εμπορία ή χρήση ενός προϊόντος και την παροχή ή χρήση μιας υπηρεσίας ή την εγκατάσταση για την παροχή των υπηρεσιών αυτών.

Τεχνικοί κανόνες de facto είναι ιδίως:

αα) οι νομοθετικές, κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις ενός κράτους μέλους οι οποίες παραπέμπουν είτε σε τεχνικές προδιαγραφές ή άλλες απαιτήσεις είτε σε κανόνες σχετικά με τις υπηρεσίες, είτε σε 20 επαγγελματικούς κώδικες ή κώδικες ορθής πρακτικής που με τη σειρά τους παραπέμπουν σε τεχνικές προδιαγραφές ή άλλες απαιτήσεις ή κανόνες σχετικά με τις υπηρεσίες, η τήρηση των οποίων αποτελεί τεκμήριο συμβατότητας προς τις προδιαγραφές που καθορίζονται από τις εν λόγω νομοθετικές, κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις,

ββ) οι εκούσιες συμφωνίες στις οποίες η δημόσια αρχή είναι συμβαλλόμενο μέρος και οι οποίες αποσκοπούν στην τήρηση, προς το δημόσιο συμφέρον, των τεχνικών προδιαγραφών ή άλλων απαιτήσεων ή κανόνων σχετικά με τις υπηρεσίες. Εξαιρούνται οι συγγραφές υποχρεώσεων των δημοσίων συμβάσεων,

γγ) οι τεχνικές προδιαγραφές ή άλλες απαιτήσεις ή οι κανόνες περί υπηρεσιών, που συνδέονται με φορολογικά ή οικονομικά μέτρα και επηρεάζουν την κατανάλωση προϊόντων ή υπηρεσιών ενθαρρύνοντας την τήρηση των τεχνικών αυτών προδιαγραφών ή άλλων απαιτήσεων ή κανόνων σχετικά με τις υπηρεσίες. Εξαιρούνται οι τεχνικές

3. Ο Κανονισμός (ΕΕ) 2019/515 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Μαρτίου 2019, σχετικά με την αμοιβαία αναγνώριση των εμπορευμάτων που κυκλοφορούν νόμιμα στην αγορά άλλου κράτους μέλους και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 764/2008.

IV. Ιστορικό

Το εξεταζόμενο σχέδιο υπουργικής απόφασης εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση της διάταξης της παρ. 8 του άρθρου 54 *Τεχνικές προδιαγραφές (άρθρο 42 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)* -

προδιαγραφές ή άλλες απαιτήσεις ή οι κανόνες σχετικά με τις υπηρεσίες που έχουν σχέση με τα εθνικά συστήματα κοινωνικής ασφάλισης.

ζ) «σχέδιο τεχνικού κανόνα/κανονισμού»: το κείμενο μιας τεχνικής προδιαγραφής ή άλλης απαίτησης ή ενός κανόνα σχετικά με τις υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των διοικητικών διατάξεων, που εκπονείται προκειμένου η τεχνική αυτή προδιαγραφή ή απαίτηση ή κανόνας σχετικά με τις υπηρεσίες να καθιερωθεί αμέσως ή εν τέλει ως τεχνικός κανόνας, και το οποίο, δεδομένου ότι βρίσκεται σε προπαρασκευαστικό στάδιο, μπορεί να υποστεί ουσιαστικές τροποποιήσεις.»

⁴ Άρθρο 6 (Άρθρο 5 της Οδηγίας 2015/1535/ΕΕ)

«1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 8 του παρόντος, οι Δημόσιες Υπηρεσίες και Οργανισμοί που συντάσσουν σχέδια τεχνικών κανόνων, υποχρεούνται να τα γνωστοποιούν στην Επιτροπή, μέσω του Κέντρου Πληροφόρησης ΕΛΟΤ, εκτός αν πρόκειται απλώς για αυτούσια μεταφορά ενός διεθνούς ή ευρωπαϊκού προτύπου, οπότε δεν αποστέλλεται το κείμενο και αρκεί μία απλή ενημέρωση ως προς το συγκεκριμένο πρότυπο. Τα σχέδια αυτά συνοδεύονται από μία ανακοίνωση των λόγων που καθιστούν αναγκαία την κατάρτιση αυτού του τεχνικού κανόνα, εκτός εάν οι λόγοι αυτοί συνάγονται ήδη από το ίδιο το σχέδιο. [...]

Οι αρμόδιες για τη σύνταξη των εν λόγω σχεδίων τεχνικών κανόνων αρχές, προβαίνουν σε νέα γνωστοποίηση αυτών, υπό τους ανωτέρω όρους, εφόσον οι όροι αυτοί επιφέρουν σημαντικές τροποποιήσεις στο σχέδιο με αποτέλεσμα να τροποποιείται το πεδίο εφαρμογής του, να συντομεύεται το αρχικό χρονοδιάγραμμα εφαρμογής του, να προστίθενται προδιαγραφές ή απαιτήσεις ή αυτές να καθίστανται πιο αυστηρές. [...]

Η Επιτροπή και τα άλλα κράτη μέλη μπορούν να διατυπώσουν παρατηρήσεις ή εμπειριστατωμένες γνώμες στα παραπάνω σχέδια τεχνικών κανόνων. Το Κέντρο Πληροφόρησης ΕΛΟΤ διαβιβάζει αμελλητί στις αρμόδιες Δημόσιες Υπηρεσίες και Οργανισμούς τις παρατηρήσεις ή εμπειριστατωμένες γνώμες της Επιτροπής ή των άλλων κρατών μελών για σχέδια τεχνικών κανονισμών που αυτές οι Δημόσιες Υπηρεσίες ή Οργανισμοί κατάρτισαν, για να τις λάβουν υπόψη τους, στο μέτρο του δυνατού, κατά τη διατύπωση των οριστικών κειμένων αυτών των τεχνικών κανόνων.

2. Οι Δημόσιες Υπηρεσίες και Οργανισμοί αποστέλλουν στην Επιτροπή το συντομότερο δυνατό, μέσω του Κέντρου Πληροφόρησης ΕΛΟΤ, το οριστικό κείμενο τεχνικού κανονισμού που καταρτίζουν. Οι παραπάνω Υπηρεσίες και Οργανισμοί μπορούν να ζητούν, μέσω του Κέντρου Πληροφόρησης ΕΛΟΤ, το οριστικό κείμενο ενός τεχνικού κανόνα άλλου κράτους - μέλους. [...]

⁵ Άρθρο 7 (Άρθρο 6 της Οδηγίας 2015/1535/ΕΕ)

«1. Οι Δημόσιες Υπηρεσίες και Οργανισμοί αναβάλλουν την έγκριση ενός σχεδίου τεχνικού κανόνα για τρεις μήνες από την ημερομηνία παραλαβής από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή της γνωστοποίησης που αναφέρεται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 του παρόντος π.δ.

2. α) Από την ημερομηνία παραλαβής από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή της γνωστοποίησης που αναφέρεται στο άρθρο 6 παράγραφος 1, εφόσον η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή ένα άλλο κράτος μέλος διατυπώσει, εντός τριών μηνών από την ημερομηνία αυτή, εμπειριστατωμένη γνώμη, σύμφωνα με την οποία το προτεινόμενο μέτρο παρουσιάζει πτυχές που μπορούν ενδεχομένως να δημιουργήσουν εμπόδια στην ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς οι συντάκτες τεχνικού κανόνα αναβάλλουν:

αα) κατά τέσσερις μήνες την έγκριση ενός σχεδίου τεχνικού κανόνα υπό μορφή εκούσιας συμφωνίας κατά την έννοια του άρθρου 2 παράγραφος 1, περίπτωση στ, υποπερίπτωση ββ του δευτέρου εδαφίου,

ββ) με την επιφύλαξη των παραγράφων 3, 4 και 5 του παρόντος άρθρου, κατά έξι μήνες την έγκριση οιοδήποτε άλλου σχεδίου κανόνα εξαιρουμένων των σχεδίων όσον αφορά τις υπηρεσίες.

β) Με την επιφύλαξη των παραγράφων 4 και 5, οι συντάκτες τεχνικού κανόνα αναβάλλουν κατά τέσσερις μήνες την έγκριση ενός σχεδίου κανόνα σχετικά με τις υπηρεσίες, από την ημερομηνία παραλαβής από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή της γνωστοποίησης που αναφέρεται στο άρθρο 6 παράγραφος 1, εφόσον η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή ένα άλλο κράτος μέλος διατυπώσει, εντός τριών μηνών από την ημερομηνία αυτή, εμπειριστατωμένη γνώμη σύμφωνα με την οποία το προτεινόμενο μέτρο παρουσιάζει πτυχές που μπορούν ενδεχομένως να δημιουργήσουν εμπόδια στην ελεύθερη κυκλοφορία των υπηρεσιών ή στην ελεύθερη εγκατάσταση των φορέων παροχής υπηρεσιών στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς. [...]

Εξουσιοδοτική διάταξη του ν.4412/2016, σύμφωνα με την οποία: «8. Ειδικά για τις συμβάσεις έργων, με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων μπορούν να εγκρίνονται προδιαγραφές και κανονισμοί που αναφέρονται στον τρόπο κατασκευής των έργων και στην ποιότητα, στον τρόπο σύνθεσης και επεξεργασίας, στη χρήση και στον έλεγχο των υλικών κατασκευής των έργων. Με την απόφαση αυτή μπορεί να ορίζεται αν οι θεσπιζόμενες προδιαγραφές είναι υποχρεωτικές σε κάθε περίπτωση ή ισχύουν προαιρετικά ή ισχύουν ως ελάχιστα όρια.».

Το ως άνω σχέδιο αφορά και καθορίζει τη μέθοδο και τις παραμέτρους σχεδιασμού νέων εγκαταστάσεων φωτισμού οδικών έργων ή και την τροποποίηση - αναβάθμιση - συντήρηση οιασδήποτε στοιχείων υφιστάμενων εγκαταστάσεων φωτισμού οδικών έργων. Πιο συγκεκριμένα, στην περίπτωση υφιστάμενων δικτύων τα όσα προβλέπει ο παρών κανονισμός εφαρμόζονται μεμονωμένα στα επί μέρους στοιχεία της υφιστάμενης εγκατάστασης, τα οποία τροποποιούνται - αναβαθμίζονται - συντηρούνται. Ο μελετητής του έργου σε συνεννόηση με τους αρμόδιους φορείς μεριμνά για την κατά το δυνατόν καλύτερη προσαρμογή της συνολικής εγκατάστασης στον κανονισμό, ο οποίος καλύπτει από φωτοτεχνικής απόψεως ό,τι αφορά στην τεχνική μελέτη, υλοποίηση και έλεγχο των έργων οδικού φωτισμού.

Η διαδικασία έγκρισης του κανονισμού έχει ως εξής:

1. Με την αρ. πρωτ. οικ. 45146/04.06.2019 (ΑΔΑ: 9ΘΔ6465ΧΘΞ-8ΗΟ) απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών συστάθηκε και συγκροτήθηκε Επιτροπή, για τη σύνταξη του νέου Κανονισμού μελετών φωτισμού υπαίθριων οδικών έργων και σηράγγων, από εκπροσώπους υπηρεσιών του ΥΠΟΜΕΔΙ⁶ καθώς επίσης και από εκπροσώπους άλλων φορέων.⁷ Η Επιτροπή, μετά από σειρά συνεδριάσεων δια ζώσης και εξ' αποστάσεως, κατέληξε στην σύνταξη ενός σχεδίου του Κανονισμού, το οποίο υποβλήθηκε στο Γραφείο του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών (με αρ. πρωτ. 13809/15.10.2020).
2. Με το αρ. πρωτ. 381318/1.12.2022 έγγραφο της Γενικής Γραμματέως Υποδομών τέθηκε σε δίδμηνη δημόσια κρίση το σχέδιο του νέου κανονισμού μελετών φωτισμού υπαίθριων οδικών έργων και σηράγγων στο δικτυακό τόπο της Γενικής Γραμματείας Υποδομών και υποβλήθηκαν σχόλια και παρατηρήσεις από δεκαπέντε (15) ενδιαφερόμενα μέρη.
3. Με την αρ. πρωτ. 178536/2.06.2023 (ΑΔΑ: ΨΦΜΦ465ΧΘΞ-89Λ) Απόφαση της Γενικής Γραμματέως Υποδομών συγκροτήθηκε Ομάδα Εργασίας για την εξέταση των παρατηρήσεων ή προτάσεων τροποποίησης που υποβλήθηκαν μετά τη δημόσια διαβούλευση και την τυχόν ενσωμάτωσή τους στο σχέδιο του νέου κανονισμού μελετών φωτισμού υπαίθριων οδικών έργων και σηράγγων.
4. Η Ομάδα Εργασίας μετά από δεκαεπτά (17) συνεδριάσεις ολοκλήρωσε το έργο της και υπέβαλε το από 21.11.2023 Πρακτικό (αρ. πρωτ. 351591/21.11.2023) με συνημμένα: (α) τα 15 έντυπα σχολιασμού των ενδιαφερομένων μερών με τις απαντήσεις και τα σχόλια της Ομάδας Εργασίας, και (β) το αναθεωρημένο μετά τις αλλαγές νέο σχέδιο του κανονισμού.
5. Με το αρ. πρωτ. 391176/21.12.2023 έγγραφο του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών διαβιβάστηκε στον Ε.ΣΥ.Π.- Ε.Λ.Ο.Τ./ Κέντρο Πληροφόρησης Οδηγίας (ΕΕ) 2015/1535, το

⁶ Διεύθυνση Ποιότητας και Τυποποίησης (Δ22), Διεύθυνση Οδικών Υποδομών (Δ13), Διοικητική Αρχή Σηράγγων, Ειδική Υπηρεσία Δημοσίων Έργων (ΕΥΔΕ) Κατασκευής και Συντήρησης Συγκοινωνιακών Υποδομών, Διεύθυνση Συγκοινωνιακών Υποδομών με Σύμβαση Παραχώρησης (Δ16), Ειδική Υπηρεσία Δημοσίων Έργων (ΕΥΔΕ) Κατασκευής Συγκοινωνιακών Έργων με Σύμβαση Παραχώρησης, Διεύθυνση Λειτουργίας, Συντήρησης και Εκμετάλλευσης Συγκοινωνιακών Υποδομών με Σύμβαση Παραχώρησης (Δ17), Διεύθυνση Νομοθετικού Συντονισμού (Δ5)

⁷ Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας, Γενική Διεύθυνση Εφαρμογής Κανονισμών, Υποδομών & Ελέγχου, Εγνατία Οδός Α.Ε, Ολυμπία Οδός Α.Ε, Αυτοκινητόδρομος Αιγαίου Α.Ε, Αττική Οδός ΑΕ, Σύνδεσμος Ελληνικών Εταιρειών-Γραφείων Μελετών (ΣΕΓΜ), Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας (ΤΕΕ).

τεχνικό κείμενο του σχεδίου του νέου κανονισμού μελετών φωτισμού υπαίθριων οδικών έργων και σηράγγων και το σχετικό διατακτικό (Σχέδιο Υπουργικής Απόφασης για την υποχρεωτική εφαρμογή του) προκειμένου να κοινοποιηθούν μέσω του TRIS στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και στα Κράτη Μέλη για την προβλεπόμενη τρίμηνη Ευρωπαϊκή Δημόσια Κρίση σύμφωνα με την Οδηγία (ΕΕ) 2015/1535 για την καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προδιαγραφών και των κανόνων σχετικά με τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών.

6. Στις 11.04.2024, ο Ε.ΣΥ.Π. - Ε.Λ.Ο.Τ ενημέρωσε το ΥΠΟΜΕΔΙ ότι για το εν λόγω θέμα με κωδικό 2024/0008/GR. έληξε η περίοδος της δημόσιας κρίσης – σχολιασμού, χωρίς υποβολή παρατηρήσεων από την Επιτροπή ή άλλα κράτη μέλη.

7. Ακολούθως, το ως άνω σχέδιο ΥΑ εγκρίθηκε ομόφωνα στο σύνολό του, με την αρ. 1/20.06.2024 σχετική γνωμοδότηση του Συμβουλίου Δημοσίων Έργων/ Τμήμα Μελετών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών.

8. Κατόπιν των παραπάνω, υποβλήθηκε στην Αρχή το παρόν σχέδιο Υπουργικής Απόφασης για την υποχρεωτική εφαρμογή του Κανονισμού μελετών φωτισμού υπαίθριων οδικών έργων και σηράγγων, με υποχρεωτική εφαρμογή σε όλα τα Δημόσια Έργα και Μελέτες, κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 8, του άρθρου 54 του Ν. 4412/2016, όπως αναφέρεται και στο διατακτικό του εξεταζόμενου σχεδίου

VI. Επί της νομιμότητας και του περιεχομένου των προτεινόμενων ρυθμίσεων

Με το υπό εξέταση σχέδιο απόφασης ο Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών, προβαίνει στην έγκριση του Κανονισμού μελετών φωτισμού υπαίθριων οδικών έργων και σηράγγων, με υποχρεωτική εφαρμογή σε όλα τα Δημόσια Έργα και Μελέτες, για όλες τις μελέτες φωτισμού των νέων έργων οδοποιίας και σηράγγων, καθώς και για την αναβάθμιση των εγκαταστάσεων φωτισμού σε υφιστάμενες υποδομές σηράγγων και υπαίθριων οδικών έργων, βάσει της εξουσιοδοτικής διάταξης της παρ. 8 του άρθρου 54 του ν. 4412/2016. Επισημαίνεται ότι ο έλεγχος συμβατότητας των προτεινόμενων ρυθμίσεων με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο, δεν καταλαμβάνει το ειδικό νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο που διέπει τις μελέτες οδοφωτισμού αλλά αφορά στον έλεγχο συμβατότητας με τις διατάξεις του ενωσιακού δικαίου περί δημοσίων συμβάσεων, όπως ενσωματώθηκαν με τον ν.4412/2016. Στο σημείο αυτό, δέον όπως επισημανθεί ότι το υποβληθέν σχέδιο Κανονισμού έχει ελεγχθεί και οριστικοποιηθεί από την, συσταθείσα για τον σκοπό αυτό, Ομάδα Εργασίας, στην κρίση της οποίας δεν υπεισέρχεται η Αρχή.

Ως προς τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, επισημαίνονται τα κάτωθι:

A. Δομή και Περιεχόμενο του Κανονισμού

Το υπό εξέταση σχέδιο Υπουργικής Απόφασης, περιλαμβάνει ως αναπόσπαστο μέρος το «Παράρτημα Α» (βλ. Μέρος Ι της παρούσας) που αφορά στον Κανονισμό Σύνταξης Μελετών Φωτισμού Υπαίθριων Οδικών Έργων και Σηράγγων, ο οποίος συνιστά εθνικό τεχνικό κανονισμό που θα εφαρμόζεται υποχρεωτικά κατά την εκπόνηση μελετών σχεδιασμού νέων εγκαταστάσεων φωτισμού οδικών έργων ή και την τροποποίηση - αναβάθμιση - συντήρηση οιασδήποτε στοιχείων υφιστάμενης εγκατάστασης φωτισμού οδικών έργων στη χώρα, με σκοπό τον ορισμό ενός συνόλου βημάτων/δράσεων, τα οποία πρέπει να εκτελούνται από τον μελετητή, από την αρχή του έργου μέχρι και την υλοποίηση του, σε ευθυγράμμιση με το Ευρωπαϊκό Πρότυπο EN13201 (όπως αναφέρεται και στο κεφάλαιο 2 του Κανονισμού), ενώ για το φωτισμό σηράγγων οι μεθοδολογίες αντλούνται από την τεχνική έκθεση CEN CR14380 (όπως αναφέρεται στο κεφάλαιο 8 αυτού).

Ειδικότερα, ο Κανονισμός περιλαμβάνει τα παρακάτω κεφάλαια:

- Εισαγωγή
- Κατηγοριοποίηση κλάσης φωτισμού οδών
- Σχεδιασμός οδοφωτισμού, μελέτες φωτισμού
- Προδιαγραφές εξοπλισμού
- Μεθοδολογία λειτουργίας προσαρμοστικού φωτισμού
- Έλεγχος συμμόρφωσης εξοπλισμού εγκαταστάσεων οδοφωτισμού
- Διεθνείς και ευρωπαϊκές τεχνικές οδηγίες για τον φωτισμό σηράγγων
- Απαιτήσεις φωτισμού σηράγγων
- Προδιαγραφές εξοπλισμού φωτισμού σηράγγων
- Πρόσθετες απαιτήσεις φωτισμού σηράγγων
- Εκπόνηση μελετών φωτισμού σηράγγων
- Έλεγχος συμμόρφωσης φωτισμού σηράγγων
- Πρόβλεψη για τη συμμόρφωση υφιστάμενων εγκαταστάσεων οδοφωτισμού και φωτισμού σηράγγων
- Συντήρηση κανονισμού
- Βιβλιογραφία.

Το σχέδιο Κανονισμού ενσωματώνει απαιτήσεις διεθνών και εθνικών προτύπων καθώς και τεχνικών οδηγιών / εκθέσεων, τα κρισιμότερα από τα οποία (όπως κρίνεται από την Ομάδα Εργασίας) είναι τα CEN/TR 13201-1:2014, ΕΛΟΤ EN 13201-2:2016, CIE 88: 2004, CEN CR: 14380:2003, για τα οποία γίνεται μνεία ότι σε περίπτωση τροποποίησής τους απαιτείται αντίστοιχα τροποποίηση του Κανονισμού.

Επίσης, έχουν ληφθεί υπόψη τα εθελοντικού χαρακτήρα εναρμονισμένα Ευρωπαϊκά πρότυπα, όπως αυτά προκύπτουν από τις οδηγίες 2014/35/EU “Low Voltage Directive (LVD)”, 2014/30/EU “Electromagnetic Compatibility Directive (EMC)”, 2009/125/EC “Eco-design”, 2014/34/EU “ATEX”, 2011/65/EU “Rohs”, 2014/53/EU “Radio Equipment Directive (RED)”, καθώς και τον Κανονισμό 2017/1369 “Energy labelling”.

B. Παρατηρήσεις επί του περιεχομένου των προτεινόμενων διατάξεων

1) Ως προς τη «Ρήτρα σχετικά με το ισοδύναμο»

Στο υποβληθέν σχέδιο ΥΑ (βλ. παρ. 3) έχει συμπεριληφθεί γενική ρήτρα σχετικά με το ισοδύναμο, μέσω παραπομπής στο άρθρο 54 *Τεχνικές προδιαγραφές (άρθρο 42 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ) - Εξουσιοδοτική διάταξη* του ν. 4412/2016⁸. Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τις παρ. 2-5 του ως άνω άρθρου, προκύπτει ότι όταν η αναθέτουσα αρχή χρησιμοποιεί τη δυνατότητα παραπομπής σε διεθνή, ευρωπαϊκά ή εθνικά πρότυπα, καθώς και σε ευρωπαϊκές ή εθνικές τεχνικές εγκρίσεις, όπως αυτά αναφέρονται στην περίπτωση β' της παρ. 3, κάθε παραπομπή απαιτείται συνοδεύεται από τον όρο ή «ισοδύναμο».

Επισημαίνεται ότι αντίστοιχη μνεία περί ισοδυναμίας είναι σκόπιμο να συμπεριλαμβάνεται σε κάθε παραπομπή του Κανονισμού στις τεχνικές προδιαγραφές που αναφέρονται στην περίπτωση β' της παρ. 3 του άρθρου 54 [*παραπομπή σε τεχνικές προδιαγραφές και, με σειρά προτεραιότητας, σε εθνικά πρότυπα που αποτελούν μεταφορά ευρωπαϊκών προτύπων, σε ευρωπαϊκές τεχνικές εγκρίσεις, σε κοινές τεχνικές προδιαγραφές, σε διεθνή πρότυπα, σε άλλα τεχνικά συστήματα αναφοράς που έχουν θεσπιστεί από ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης ή -όταν αυτά δεν υπάρχουν- σε εθνικά πρότυπα, σε εθνικές τεχνικές εγκρίσεις ή*

⁸ Βλ. και αντίστοιχο άρθρο 282 Τεχνικές προδιαγραφές (άρθρο 60 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ).

σε εθνικές τεχνικές προδιαγραφές στον τομέα του σχεδιασμού, του υπολογισμού και της εκτέλεσης των έργων και της χρησιμοποίησης των αγαθών σε ευρωπαϊκά πρότυπα εθελοντικού χαρακτήρα]. Επομένως, για λόγους ασφάλειας δικαίου, και δοθέντος ότι κάθε παραπομπή απαιτείται να συνοδεύεται από τον όρο ή «ισοδύναμο», συστήνεται η ρητή αναφορά στα ειδικώς οριζόμενα στις παρ. 3, 4 και 5 του άρθρου 54 του ν. 4412/2016.

Ενδεικτικά αναφέρεται ότι, στον Κανονισμό εντοπίστηκαν οι παρακάτω αναφορές σε πρότυπα και εγκρίσεις:

1. Σε σχέση με τις απαιτήσεις κλάσεων οδοφωτισμού (κεφάλαιο 2.2.1) αναφέρεται ότι η «κάθε κλάση φωτισμού διέπεται από τις αντίστοιχες απαιτήσεις φωτισμού. Οι απαιτήσεις αυτές καθορίζονται από το πρότυπο ΕΛΟΤ EN 13201-2 και είναι υποχρεωτικής εφαρμογής.»
2. Σε σχέση με τους φωτοτεχνικούς υπολογισμούς (κεφάλαιο 3) αναφέρεται ότι αυτοί «πρέπει να εκτελούνται με βάση το πρότυπο ΕΛΟΤ EN 13201-3:2015 ή όποια νεότερη έκδοση.»
3. Όσον αφορά στον καθορισμό του συντελεστή συντήρησης (κεφάλαιο 3.2) αναφέρεται ότι η «μεθοδολογία υπολογισμού περιγράφεται στην τεχνική αναφορά CIE-154:2003 και στο πρότυπο ISO/CIE TS 22012:2019».
4. Όσον αφορά στη βελτιστοποίηση σχεδιασμού (κεφάλαιο 3.4), «ο μελετητής οφείλει να υπολογίσει τους ακόλουθους ποιοτικούς & ενεργειακούς δείκτες επίδοσης που ορίζονται στο πρότυπο ΕΛΟΤ EN 13201-5:2016», ενώ αντίστοιχες παραπομπές υπάρχουν σε όλο το εξετασθέν κεφάλαιο.
5. Στο κεφάλαιο 4.1.4 Λειτουργικά χαρακτηριστικά γίνονται πλείστες αναφορές σε πρότυπα, όπως οι κάτωθι: «Τα φωτομετρικά δεδομένα προκύπτουν σύμφωνα με τη σειρά Προτύπων EN13032 ή το Πρότυπο IES LM 79», «Αντοχή σε υπερτάσεις 4kV (pass με κριτήριο A ή B) σύμφωνα με τα πρότυπα ΕΛΟΤ EN 61547 και ΕΛΟΤ EN 61000-4-5», «Κλάση προστασίας έναντι ηλεκτροπληξίας I ή II, (σύμφωνα με το πρότυπο EN 60598-1)», «Δεδομένης της κρισιμότητας της υψηλής θερμοκρασίας στην λειτουργικότητα των φωτιστικών, το άνω όριο θερμοκρασίας ελέγχεται κατά το EN / IEC 60598».
6. Στο κεφάλαιο 4.1.4.6 Πιστοποιήσεις τίθεται η απαίτηση το φωτιστικό σώμα οδού να διαθέτει: «3. Πιστοποιητικό τύπου ENEC ή άλλου ισοδυνάμου European full certification scheme (ISO Type 5), το οποίο καλύπτει τις απαιτήσεις των προτύπων χαμηλής τάσης (EN 60598-1, EN 60598 2-3).»
7. Σε σχέση με τις εργαστηριακές μετρήσεις (κεφάλαιο 6.2) αναφέρεται ότι «Οι μετρήσεις θα πρέπει να εκτελούνται σύμφωνα με ένα από τα πρότυπα EN 13032, CIE S025 ή IES LM79.»
8. Στο κεφάλαιο 6.3 Μετρήσεις πεδίου αναφέρεται ότι «Οι μετρήσεις εκτελούνται από κατάλληλα εκπαιδευμένο προσωπικό και σύμφωνα με το πρότυπο ΕΛΟΤ EN13201-4.[...] Οι αναφορές επί των μετρήσεων θα πρέπει να προβλεφθούν αναλυτικές με αναγραφή των επιμέρους μετρήσεων, υπολογισμό των δεικτών ποιότητας (όπου είναι απαραίτητο), των γεωμετρικών και ηλεκτρικών χαρακτηριστικών της εγκατάστασης, των καιρικών συνθηκών κ.α. σύμφωνα με το πρότυπο ΕΛΟΤ EN13201-4.»
9. Σε σχέση με τα λειτουργικά χαρακτηριστικά φωτισμού σηράγγων (κεφάλαιο 9.2.1 και 9.2.2) εντοπίζονται τα παρακάτω: «Τα φωτομετρικά δεδομένα προκύπτουν σύμφωνα με τη σειρά Προτύπων EN13032 ή το Πρότυπο IES LM 79.», «•Αντοχή σε υπερτάσεις 4kV (pass με κριτήριο A ή B) σύμφωνα με τα πρότυπα ΕΛΟΤ EN 61547 και ΕΛΟΤ EN 61000-4-5.» «•Κλάση προστασίας έναντι ηλεκτροπληξίας I ή II, (σύμφωνα με το πρότυπο EN 60598-1)», «Το φωτιστικό σώμα πρέπει να είναι κατάλληλο για λειτουργία σε περιβάλλον από -30οC έως και +40οC. Δεδομένης της κρισιμότητας της υψηλής θερμοκρασίας στην

λειτουργικότητα των φωτιστικών, το άνω όριο θερμοκρασίας ελέγχεται κατά το EN/IEC 60598.»

10. Σε σχέση με τις απαιτούμενες πιστοποιήσεις (κεφάλαιο 9.2.6) φωτιστικών σωμάτων σφράγγων απαιτείται να υπάρχει «3. Πιστοποιητικό τύπου ENEC ή άλλου ισοδυνάμου European full certification scheme (ISO Type 5), το οποίο καλύπτει τις απαιτήσεις των προτύπων χαμηλής τάσης (EN 60598-1, EN 60598 2-3).»
11. Στο κεφάλαιο 10 Πρόσθετες απαιτήσεις φωτισμού σφράγγων αναφέρεται ότι «Στις περιπτώσεις που οι σήραγγες διαθέτουν εσοχές στάθμευσης έκτακτης ανάγκης, ο φωτισμός αυτών πρέπει να καλύπτει τις απαιτήσεις της κλάσης P1 σύμφωνα με το Πρότυπο ΕΛΟΤ EN13201-2.»
12. Σε σχέση με τον έλεγχο συμμόρφωσης φωτισμού σφράγγων (κεφάλαιο 12) αναφέρεται ότι «Οι μετρήσεις θα πρέπει να εκτελούνται σύμφωνα με ένα από τα πρότυπα EN 13032, CIE S025 ή IES LM79.[...] Οι μετρήσεις εκτελούνται από κατάλληλα εκπαιδευμένο προσωπικό και σύμφωνα με την Τεχνική Έκθεση (Technical Report) CEN/CR 14380. [...] Οι μετρήσεις εκτελούνται σύμφωνα με την Τεχνική Έκθεση (Technical Report) CEN/CR 14380 στους επιλεγμένους κανάβους κατά μήκος της σήραγγας.»

2) Ως προς την απαίτηση έκθεσης δοκιμής και πιστοποίησης από συγκεκριμένο οργανισμό αξιολόγησης της συμμόρφωσης

Στο μέτρο που στο υποβληθέν σχέδιο κανονισμού περιλαμβάνεται απαίτηση έκθεσης δοκιμής ή πιστοποιητικό ως αποδεικτικό μέσο συμμόρφωσης με τις τιθέμενες στον κανονισμό προδιαγραφές, απαιτείται η ρητή παραπομπή στο άρθρο 56 *Εκθέσεις δοκιμών, πιστοποίηση και άλλα αποδεικτικά μέσα (άρθρο 44 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)*. Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση απαίτησης προσκόμισης πιστοποιητικών εκδιδόμενων από ανεξάρτητους οργανισμούς που βεβαιώνουν ότι ο οικονομικός φορέας συμμορφώνεται με ορισμένα πρότυπα διασφάλισης ποιότητας, όπου απαιτείται ρητή παραπομπή στο άρθρο 82 *Πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης (άρθρο 62 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)*. Σημειώνεται ότι κατά τους ρητούς ορισμούς του άρθρου 56 του ως άνω νόμου⁹, ο οργανισμός ο οποίος πραγματοποιεί δραστηριότητες αξιολόγησης της συμμόρφωσης πρέπει να είναι διαπιστευμένος σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) 765/2008. Για την ταυτότητα του νομικού λόγου¹⁰, οι ανωτέρω προϋποθέσεις για τη διαπίστευση ισχύουν, και για τους οργανισμούς οι οποίοι εκδίδουν πιστοποιητικά που βεβαιώνουν τη συμμόρφωση των διαγωνιζόμενων οικονομικών φορέων με πρότυπα διασφάλισης ποιότητας, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 82, το οποίο απαιτεί πιστοποίηση από διαπιστευμένους οργανισμούς, καίτοι το άρθρο αυτό δεν παραπέμπει ρητώς στον κανονισμό 765/2008.

Εν προκειμένω, στον υπόψη Κανονισμό εντοπίστηκαν ενδεικτικά οι παρακάτω απαιτήσεις:

1. Όσον αφορά στις απαιτούμενες πιστοποιήσεις φωτιστικών σωμάτων οδών (κεφάλαιο 4.1.4.6) αναφέρεται ότι «1.[...] Η συμμόρφωση προκύπτει, για κάθε τύπο φωτιστικού, από εκθέσεις δοκιμών από διαπιστευμένα εργαστήρια κατά ISO/IEC 17025 από φορέα EA-MLA ή IAF / ILAC. [...] 3. [...] Βεβαίωση ή πιστοποιητικό από διαπιστευμένο κατά ISO/IEC 17065 ή

⁹ Βλ. και αντίστοιχο άρθρο 284 Εκθέσεις δοκιμών, πιστοποίηση και άλλα αποδεικτικά μέσα (άρθρο 62 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ).

¹⁰ Πρβλ. υπ' αριθμ. 2325/2023 απόφαση της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας, με την οποία επιλύονται ζητήματα του ν. 4412/2016, κατά το άρθρο 1 του ν. 3900/2010 (πρότυπη δίκη) : (Β) Οι οικονομικοί φορείς οφείλουν να προσκομίζουν, ως αποδεικτικά μέσα προς απόδειξη της συμμόρφωσής τους με τα απαιτούμενα πρότυπα-συστήματα διασφάλισης ποιότητας, πιστοποιητικά εκδιδόμενα από φορείς διαπιστευμένους σύμφωνα με τον κανονισμό 765/2008. (βλ. σχετική ανακοίνωση της Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. ως αναρτάται στην ιστοσελίδα της <https://www.eaadhsy.gr/index.php/category-articles-anakoinvseis/756-2325->

Πρβλ. σχετικές προβλέψεις άρθρων 158 *Ποιότητα στα δημόσια έργα. - Πρόγραμμα Ποιότητας Έργου (Π.Π.Ε.)* και 159 *Ακαταλληλότητα υλικών - Ελαττώματα - Παράλειψη συντήρησης*

ISO/IEC 17020 φορέα πιστοποίησης προϊόντων, που να καλύπτει τον έλεγχο παραγωγής.[...] 5. Τα φωτομετρικά δεδομένα να προέρχονται από διαπιστευμένο με ISO 17025 εργαστήριο από φορέα EA-MLA ή IAF/ILAC. Η εκάστοτε Αναθέτουσα Αρχή μπορεί να απαιτεί εναλλακτικά εκτός από διαπιστευμένο εργαστήριο το εργαστήριο των φωτομετρικών δεδομένων να είναι αναγνωρισμένο (Approved/Recognized κ.ο.κ.). Στην περίπτωση αυτή θα υποβάλλεται δήλωση του εργαστηρίου ότι τα φωτομετρικά δεδομένα προέρχονται από το ίδιο. Τεκμήριο της προέλευσης των φωτομετρικών δεδομένων μπορεί να είναι δήλωση του εργαστηρίου που την εξέδωσε ή του εργαστηρίου του κατασκευαστή εάν διαθέτει αυτό.6. Συνιστάται να απαιτείται διαπίστευση του εργαστηρίου από φορέα EA-MLA (και όχι γενικά από IAF/ILAC), δεδομένου πως στη συγκεκριμένη ομάδα φορέων διαπίστευσης ανήκουν μόνο οι ευρωπαϊκοί φορείς. 7. Τα δεδομένα του διατήρησης φωτεινής ροής κατά το πρότυπο LM 80 να προέρχονται από διαπιστευμένο εργαστήριο κατά ISO 17025, EA-MLA ή IAF / ILAC.»

2. Αντίστοιχα, για τα φωτιστικά σώματα σφράγγων (κεφάλαιο 9.2.6) αναφέρεται ότι «1.[..]Η συμμόρφωση προκύπτει για κάθε τύπο φωτιστικού από εκθέσεις δοκιμών από διαπιστευμένα εργαστήρια κατά ISO/IEC 17025 από φορέα EA-MLA ή IAF/ILAC. [...]3. Βεβαίωση ή πιστοποιητικό από διαπιστευμένο κατά ISO/IEC 17065 ή ISO/IEC 17020 φορέα πιστοποίησης προϊόντων, που να καλύπτει τον έλεγχο παραγωγής.[...] 5. Τα φωτομετρικά δεδομένα προέρχονται από διαπιστευμένο με ISO/IEC 17025 εργαστήριο από φορέα EA-MLA ή IAF / ILAC. Η εκάστοτε Αναθέτουσα Αρχή μπορεί να απαιτεί εναλλακτικά εκτός από διαπιστευμένο εργαστήριο το εργαστήριο των φωτομετρικών δεδομένων να είναι αναγνωρισμένο (Approved / Recognized κ.ο.κ). [...] 6. Σημειώνεται πως δίδεται στον μελετητή η δυνατότητα απαίτησης το φωτομετρικό εργαστήριο να είναι διαπιστευμένο από φορέα EA-MLA (και όχι γενικά από IAF / ILAC), δεδομένου πως στην συγκεκριμένη ομάδα φορέων διαπίστευσης ανήκουν μόνο οι ευρωπαϊκοί φορείς 7. Τα δεδομένα της διατήρησης φωτεινής ροής κατά το πρότυπο LM-80 να προέρχονται από διαπιστευμένο εργαστήριο κατά ISO 17025 από φορέα EA-MLA ή IAF / ILAC.»
3. Συναφώς επισημαίνεται ότι στο κεφάλαιο 4.1.4.6 Πιστοποιήσεις τίθεται η απαίτηση «2. Ο κατασκευαστής των φωτιστικών σωμάτων πρέπει να διαθέτει ενεργό σύστημα διαχείρισης ποιότητας ISO 9001:2015 και περιβαλλοντικής διαχείρισης ISO 14001:2015 ή νεότερο».
4. Αντίστοιχα, όσον αφορά στα φωτιστικά σώματα σφράγγων (κεφάλαιο 9.2.6) «2. Ο κατασκευαστής των φωτιστικών σωμάτων πρέπει να διαθέτει ενεργό σύστημα διαχείρισης ποιότητας ISO 9001:2015 και περιβαλλοντικής διαχείρισης ISO 14001:2015».

3) Ως προς τη ρήτρα σχετικά με την αμοιβαία αναγνώριση

Στην τελευταία παράγραφο 4 της προτεινόμενης ΥΑ, έχει συμπεριληφθεί ρήτρα σχετικά με την ενιαία αγορά, σύμφωνα με την οποία «Τα εμπορεύματα που διατίθενται νόμιμα στο εμπόριο σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή στην Τουρκία ή που κατάγονται και διατίθενται νόμιμα στα συμβαλλόμενα μέρη της συμφωνίας ΕΟΧ, τεκμαίρεται ότι συμμορφώνονται με τους κανόνες αυτούς. Η εφαρμογή των κανόνων αυτών υπόκειται στον Κανονισμό (ΕΕ) 2019/515 της 19^{ης} Μαρτίου 2019, σχετικά με την αμοιβαία αναγνώριση των εμπορευμάτων που κυκλοφορούν νόμιμα στην αγορά άλλου κράτους μέλους».

4) Ως προς την έναρξη ισχύος της ΥΑ

Στην παρ. 2 του σχεδίου Απόφασης, ορίζεται ότι «Ο εγκρινόμενος νέος κανονισμός μελετών φωτισμού υπαίθριων οδικών έργων και σηράγγων εφαρμόζεται υποχρεωτικά, με την έναρξη ισχύος της παρούσας.»

Περαιτέρω, στην παρ. 5 του σχεδίου της Υ.Α. ορίζεται ότι: «Η ισχύς της παρούσας απόφασης αρχίζει μετά την παρέλευση τριών (3) μηνών από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης».

Όπως έχει επισημάνει η Αρχή με τις αριθμ. Γ1 ΕΑΔΗΣΥ/2022, Γ6/2023 και Γ2/2024 Γνώμες της, στον βαθμό που το πεδίο εφαρμογής της εξεταζόμενης Υ.Α. καταλαμβάνει π.χ. μελέτες που βρίσκονται στο στάδιο εκπόνησης, εγκεκριμένες μελέτες που χρήζουν αναθεώρησης για τη δημοπράτηση έργων, εκκρεμείς διαδικασίες ανάθεσης έργων, καθώς και συμβάσεις έργων που εκτελούνται, κρίνεται αναγκαίο να διευκρινιστούν στο κείμενο ο χρόνος και ο τρόπος εφαρμογής του υποβληθέντος Κανονισμού σε αυτές, με ρητή αναφορά στις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.

Οι ανωτέρω παρατηρήσεις συνιστάται να ληφθούν υπόψη κατά τη διαμόρφωση του τελικού κειμένου του Κανονισμού που περιλαμβάνεται στο υποβληθέν σχέδιο σε συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς.

VI. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Κατόπιν των ανωτέρω, η Επιτροπή, ασκούσα την αρμοδιότητά της όπως ορίζεται στο άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γγ' του ν. 4412/2016, αποφασίζει ομόφωνα την παροχή σύμφωνης γνώμης επί του προτεινόμενου σχεδίου απόφασης του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, με θέμα «Έγκριση του νέου κανονισμού μελετών φωτισμού υπαίθριων οδικών έργων και σηράγγων με υποχρεωτική εφαρμογή σε όλα τα Δημόσια Έργα και Μελέτες», με τις προαναφερόμενες παρατηρήσεις και επισημάνσεις.

Αθήνα, 19 Αυγούστου 2024

Η Προεδρεύουσα Σύμβουλος

Ευαγγελία Κουτούπα